

(สำเนา)
เลขรับ ๕๘/๒๕๖๔ วันที่ ๒ ธ.ค. ๒๕๖๔
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกอบกับเอกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี) มาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ผู้เสนอ
(ทวี สอดส่อง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) ชูการ์โน มะทา ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สมมุติ เบ็ญจลักษณ์ ผู้เสนอ
(นายชูการ์โน มะทา) (นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) อับดุลอาอี สาแม็ง ผู้เสนอ (ลงชื่อ) นิคม บุญวิเศษ ผู้เสนอ
(นายอับดุลอาอี สาแม็ง) (นายนิคม บุญวิเศษ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังปวงชนไทย

(ลงชื่อ) กุเฮง ยาวอหะซัน ผู้เสนอ (ลงชื่อ) จิราพร สินธุ์ไพร ผู้เสนอ
(นายกุเฮง ยาวอหะซัน) (นางสาวจิราพร สินธุ์ไพร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ ผู้เสนอ
(นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อารมณ์ สาราคำ ผู้เสนอ
(นางอารมณ์ สาราคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุฬาพัชร์ธน์ เมนะสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นางจุฬาพัชร์ธน์ เมนะสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรายุ ห่วงทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายจิรายุ ห่วงทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิงหนภณ ดีนาง ผู้เสนอ
(นายสิงหนภณ ดีนาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชป้อมจันทร์ ผู้เสนอ
(นายเชิดพงศ์ ราชป้อมจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศิริสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ ผู้เสนอ
(นายศิริสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิรัตน์ วรศสิริน ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ วรศสิริน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) เพชรวรรณ วัฒนพงศศิริกุล ผู้เสนอ
(นายเพชรวรรณ วัฒนพงศศิริกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) ศักดินัย นุ่มหนู ผู้เสนอ
(นายศักดินัย นุ่มหนู)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ศรัณย์ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มุกดา พงษ์สมบัติ ผู้เสนอ
(นางมุกดา พงษ์สมบัติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญรื่น ศรีธเรศ ผู้เสนอ
(นางบุญรื่น ศรีธเรศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทศนีย์ บุรณุปกรณ์ ผู้เสนอ
(นางสาวทศนีย์ บุรณุปกรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธนกร ไชยกุล ผู้เสนอ
(นายธนกร ไชยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สยาม หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายสยาม หัตถสงเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รัฐกิตติ ชาติพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายรัฐกิตติ ชาติพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี ผู้เสนอ
(วิศณุ ม่วงแพรสี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) ทองแดง เบ็ญจะปัก ผู้เสนอ
(นายทองแดง เบ็ญจะปัก)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ผู้เสนอ
(สุพิศาล ภักดีนฤนาถ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ สืบศักดิ์วงศ์ ผู้เสนอ
(นายอนุรักษ์ สืบศักดิ์วงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) องค์การ ชัยบุตร ผู้เสนอ
(นายองค์การ ชัยบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) โกวิท พวงงาม ผู้เสนอ
(ศาสตราจารย์โกวิท พวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไท

(ลงชื่อ) คำพอง เทพาคำ ผู้เสนอ
(นายคำพอง เทพาคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรภพ วิริยะโรจน์ ผู้เสนอ
(นายวรภพ วิริยะโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสูต ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสูต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนรรักษ์ บุญศล ผู้เสนอ
(นางอนรรักษ์ บุญศล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ
(นายนิยม เวชกามา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนพร เจริญศรี ผู้เสนอ
(นางมนพร เจริญศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กฤติเดช สันตวิษระกุล ผู้เสนอ
(นายกฤติเดช สันตวิษระกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ทศพร ทองศิริ ผู้เสนอ
(นายทศพร ทองศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล ผู้เสนอ
(นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) จิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) มานพ ศิริภูวดล ผู้เสนอ
(นายมานพ ศิริภูวดล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปริญา ช่วยเขตต์ ศิริรัตน์ ผู้เสนอ
(นายปริญา ช่วยเขตต์ ศิริรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ เรื่องปัญญาภูมิ ผู้เสนอ
(นายอนุรักษ์ เรื่องปัญญาภูมิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ละออง ตียะไพรัช ผู้เสนอ
(นางสาวละออง ตียะไพรัช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไพจิต ศรีวรรณ ผู้เสนอ
(นายไพจิต ศรีวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เทียบจุชา ขาวขำ ผู้เสนอ
(นางเทียบจุชา ขาวขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ขวลิต วิชยสุทธิ ผู้เสนอ
(นายขวลิต วิชยสุทธิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ผู้เสนอ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ขวัญเลิศ พานิชมาท ผู้เสนอ
(นายขวัญเลิศ พานิชมาท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ ผู้เสนอ
(นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิโรจน์ ลักขณาอดิศร ผู้เสนอ
(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทรเพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

ยุพาภรณ์ พิมพ์
พิมพ์
อัครพล/ 3๕๗๖๒ ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้
- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อบังคับพรรคการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)
  - (๒) ยกเลิกเหตุสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกพรรคการเมืองเนื่องจากไม่ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน (ยกเลิกมาตรา ๒๗ (๓))
  - (๓) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำกิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระ (ยกเลิกมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙)
  - (๔) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (ยกเลิกมาตรา ๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖)
  - (๕) ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)
  - (๖) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙)
  - (๗) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยกเลิกมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗)
  - (๘) ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ทำหน้าที่จัดทำบัญชีรับและจ่ายเงินรวมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘)
  - (๙) ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ได้รับบริจาคเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗)
  - (๑๐) ยกเลิกการใช้จ่ายเงินที่พรรคการเมืองได้รับจัดสรรให้ใช้ประโยชน์ในการจัดทำกิจกรรมทางการเมืองของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔)
  - (๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมการกระทำที่เป็นเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๓))
  - (๑๒) ยกเลิกบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๔ และมาตรา ๑๑๒)
  - (๑๓) ยกเลิกบทกำหนดโทษ (ยกเลิกมาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งพรรคการเมือง การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับการบริหารงานของพรรคการเมืองในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อบังคับพรรคการเมือง การกระทำอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำกิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

- (๘) การประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองและการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคการเมือง
- (๙) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก การรับเข้าเป็นสมาชิก และการพ้นจากการเป็นสมาชิก
- (๑๐) สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก ความรับผิดชอบของสมาชิกต่อพรรคการเมือง และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองต่อสมาชิก
- (๑๑) มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิก โดยมาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคการเมืองอย่างน้อยต้องเทียบเคียงได้กับมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๑๒) หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ และการคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคการเมืองเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องกำหนดให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกด้วยอย่างกว้างขวาง
- (๑๓) หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งต้องกำหนดให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกด้วยอย่างกว้างขวาง
- (๑๔) วิธีการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก
- (๑๕) รายได้ของพรรคการเมือง และอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองซึ่งต้องเรียกเก็บจากสมาชิกเป็นค่าบำรุงพรรคการเมืองครั้งเดียวไม่น้อยกว่าห้าสิบบาท
- (๑๖) การเลิกพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง
- การพิจารณาเพื่อออกข้อบังคับตาม (๖) (๘) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๖) ต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมพิจารณาอย่างกว้างขวาง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิก (๓) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ สาขาพรรคการเมืองจะจัดตั้งขึ้นนอกราชอาณาจักรมิได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่กำหนดในข้อบังคับซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด ผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคการเมืองซึ่งจำนวนนี้จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากภาคต่างกันในคณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๓๓ และสมาชิก ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันทั้งหมด ไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน

องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองให้เป็นที่กำหนดในข้อบังคับซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคการเมืองทั้งหมด และสมาชิกสาขาพรรคการเมือง ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ พรรคการเมืองซึ่งประสงค์ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ต้องมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

มาตรา ๔๘ การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ให้เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง

ในการพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจากรายชื่อตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายชื่อผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองให้ความเห็นชอบ
- (๒) รายชื่อบุคคลอื่นที่เห็นสมควร

มติคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ให้ส่งผู้ใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๙ นอกจากการพิจารณาส่งผู้ใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบบัญชีรายชื่อตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ ที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองอาจใช้วิธีการให้ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคการเมืองลงมติเลือกผู้สมควรส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบบัญชีรายชื่อได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองจัดให้มีการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่งแต่ละคนมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนให้ผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงลำดับลงไปเขตเลือกตั้งใดเป็นผู้ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบบัญชีรายชื่อในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วแต่กรณี

เมื่อที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองมีมติตามวรรคหนึ่ง มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการเสนอชื่อ การพิจารณา และการคัดเลือกผู้สมควรเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมือง ตามมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับ แต่การเสนอชื่อบุคคลเพื่อให้มีการลงมติตามวรรคหนึ่งจะต้องขอความเห็นจาก คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองในแต่ละภาคก่อน

การลงคะแนนตามมาตรานี้จะให้ลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๕๘ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และ ประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีตามมาตรา ๕๙ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง ต้องจัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคการเมือง และจัดทำ บัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมือง ตามที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๗ หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ใดได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ใน การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง ต้องแจ้งให้พรรคการเมืองทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับ และให้พรรคการเมืองออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเป็น หนังสือให้แก่ผู้บริจาคเป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

กิจกรรมของพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงการดำเนินงานทางการเมืองของ พรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง สมาชิก หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วย”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔ เงินที่พรรคการเมืองได้รับการจัดสรรตามมาตรา ๘๓ ให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการ หาเสียงเลือกตั้ง การจัดทำกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๒๓ การพัฒนาพรรคการเมืองและสมาชิกให้มีคุณภาพและคุณธรรมอันดีงาม และการส่งเสริมความรู้แก่สมาชิกและ ประชาชนในทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการอื่นใดที่

คณะกรรมการกำหนด และเมื่อใช้ไปเพื่อการใดแล้ว ให้จัดทำรายงานให้คณะกรรมการทราบทุกสามเดือน นับแต่วันที่ได้รับการจัดสรร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด แต่จะนำไปใช้จ่ายตาม มาตรา ๘๘ ไม่ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน พรรคการเมืองจะส่งรายละเอียดการใช้จ่ายเงินให้นายทะเบียนทราบก่อนก็ได้ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าค่าใช้จ่ายรายการใดไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้พรรคการเมืองทราบ

คณะกรรมการจะกำหนดให้พรรคการเมืองใช้เงินที่ได้รับจัดสรรตามวรรคหนึ่งแต่ละด้านตามสัดส่วนที่กำหนดก็ได้

พรรคการเมืองจะใช้จ่ายเงินที่ได้รับตามวรรคหนึ่งไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมืองหรือเพื่อจ้างบุคลากรของพรรคการเมืองหรือค่าใช้จ่ายอื่นทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการกำหนดมิได้ เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๓ (๔) แต่การใช้จ่ายเงินนั้นจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสาขาพรรคการเมืองเท่านั้น

ให้สำนักงานจัดให้มีการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการจัดสรรให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด"

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคสอง มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๗๒ หรือมาตรา ๗๔”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๔ หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองผู้ใดรู้ว่ามีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ วรรคสองหรือวรรคสี่ และไม่รายงานเป็นหนังสือให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองทราบหรือหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒ ผู้ใดรู้ว่าตนไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับการเป็นหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง เหนรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก กรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง หรือกรรมการสาขาพรรคการเมือง แต่ยินยอมรับการแต่งตั้งเพื่อดำรงตำแหน่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พรรคการเมืองใดแต่งตั้งบุคคลใดให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งโดยรู้ว่าผู้นั้นไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับการดำรงตำแหน่งดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อรัฐสภา และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบข้อ ๘๑ ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งพรรคการเมือง การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับการบริหารงานของพรรคการเมืองในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อบังคับพรรคการเมือง การกระทำอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำกิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๒.๑ กำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อบังคับพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ ยกเลิกเหตุสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกพรรคการเมืองเนื่องจากไม่ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำกิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕ ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

๒.๖ ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๘)

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร่างมาตรา ๙)

๒.๘ ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๙ ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ทำหน้าที่จัดทำบัญชีรับและจ่ายเงินรวมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๐ ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ได้รับบริจาคเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๑ ยกเลิกการใช้จ่ายเงินที่พรรคการเมืองได้รับจัดสรรให้ใช้ประโยชน์ในการจัดทำกิจกรรมทางการเมืองของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมการกระทำที่เป็นเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๓ ยกเลิกบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๔ ยกเลิกบทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๑๗)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อบังคับพรรคการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๒) ยกเลิกเหตุสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกพรรคการเมืองเนื่องจากไม่ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน (ยกเลิกมาตรา ๒๗ (๓))

(๓) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำกิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความเป็นอิสระ (ยกเลิกมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙)

(๔) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (ยกเลิกมาตรา ๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖)

(๕) ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙)

(๗) ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยกเลิกมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗)

(๘) ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ทำหน้าที่จัดทำบัญชีรับและจ่ายเงินรวมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘)

(๙) ยกเลิกตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ได้รับบริจาคเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔)

(๑๐) ยกเลิกการใช้จ่ายเงินที่พรรคการเมืองได้รับจัดสรรให้ใช้ประโยชน์ในการจัดทำกิจกรรมทางการเมืองของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมการกระทำที่เป็นเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๓))

(๑๒) ยกเลิกบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๔ และมาตรา ๑๑๒)

(๑๓) ยกเลิกบทกำหนดโทษ (ยกเลิกมาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๑)

๒.๒ เหตุผล โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งพรรคการเมือง การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับการบริหารงานของพรรคการเมืองในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อบังคับพรรคการเมือง การกระทำอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำกิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความเป็นอิสระ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร   ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง การกระทำอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำกิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อ ทั้งนี้ เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงได้เสนอให้มีการแก้ไขในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. บทบัญญัติที่เกี่ยวกับข้อบังคับพรรคการเมือง ให้ตัดเรื่องตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดออกไป ยกเลิกการเก็บค่าบำรุงพรรคแบบตลอดชีพในอัตราไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาทออกไปและค่าบำรุงพรรคแบบรายปีในอัตราไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บาท เป็นการเก็บค่าบำรุงพรรคที่กำหนดให้จ่ายครั้งเดียวในอัตราไม่น้อยกว่า ๕๐ บาทแทน ยกเลิกบทบัญญัติที่ห้ามพรรคการเมืองต้องไปกำหนดข้อบังคับในลักษณะที่ให้

บุคคลอื่นซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคเข้ามามีการควบคุม ครอบงำ ชี้นำ พรรคการเมือง หรือกระทำให้พรรคขาดความเป็นอิสระไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

การตัดอำนาจของสมาชิกพรรคในการมีส่วนร่วมเพื่อพิจารณาข้อบังคับพรรคที่เกี่ยวข้องกับรายได้ของพรรค อัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรค

๒. ยกเลิกบทบัญญัติการขาดจากความเป็นสมาชิกพรรคเพราะเหตุไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน

๓. ยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการที่พรรคการเมืองยินยอมให้บุคคลซึ่งมิใช่สมาชิกของพรรคเข้ามามีการกระทำในลักษณะควบคุม ครอบงำ ชี้นำพรรค และบทบัญญัติที่ห้ามบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคทำการในลักษณะดังกล่าวด้วย ตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. ตัดเรื่องตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในจังหวัดที่ไม่มีสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรคการเมือง รวมถึงบทบาท หน้าที่และอำนาจ และความรับผิดชอบของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๗ มาตรา ๘๔ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๑๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. กำหนดให้พรรคการเมืองที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง จะต้องมิใช่สาขาพรรคการเมืองในภาคนั้น ๆ อย่างน้อยหนึ่งสาขา ถึงจะมีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตในเขตเลือกตั้งของภาคนั้น ๆ แทนการจะต้องมีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้น

๖. ให้คณะกรรมการบริหารพรรคและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้พิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อ โดยให้คณะกรรมการคัดเลือกเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคให้ความเห็นชอบและรายชื่อบุคคลอื่นที่เห็นสมควรตามลำดับต่อคณะกรรมการบริหารพรรค หรืออาจให้ที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองลงมติเลือกผู้สมควรส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อ

ทั้งนี้ ในส่วนของการส่งสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายนี้นั้นได้ตัดเรื่องการคำนึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมระหว่างชายกับหญิงออกไปและยกเลิกกระบวนการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อตามวิธีการและรูปแบบเดิมที่บัญญัติในมาตรา ๕๐ ถึงมาตรา ๕๗ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๗. ยกเลิกเหตุที่คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณายุบพรรคการเมืองเพราะเหตุที่พรรคการเมืองยินยอมหรือกระทำการใดอันทำให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกพรรคทำการอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำ กิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความเป็นอิสระ ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

๘. ยกเลิกบทกำหนดโทษของการฝ่าฝืน มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ วรรคสอง และมาตรา ๗๗ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. พรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดและสมาชิกพรรคการเมือง
๒. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
๓. ศาลรัฐธรรมนูญ

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. สมควรยกเลิกเรื่องตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในจังหวัดที่ไม่มีสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรคการเมือง และแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เช่น บทบัญญัติว่าด้วยข้อบังคับพรรคการเมืองรวมถึงบทบาท หน้าที่และอำนาจ และความรับผิดชอบ ของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหรือไม่ (ร่างฯ มาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖)

๒. สมควรให้มีการเก็บค่าบำรุงพรรคโดยจ่ายครั้งเดียวในอัตราไม่น้อยกว่า ๕๐ บาท แทนการเก็บค่าบำรุงพรรคแบบตลอดชีพในอัตราไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาทหรือการเก็บค่าบำรุงพรรคแบบรายปีในอัตราไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บาท ไว้ในบทบัญญัติว่าด้วยข้อบังคับพรรคการเมืองหรือไม่ (ร่างฯ มาตรา ๓)

๓. สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ตัดการมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรคในการพิจารณาข้อบังคับพรรคที่เกี่ยวข้อง รายได้ของพรรค อัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรค (ร่างมาตรา ๓)

๔. สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ห้ามพรรคการเมืองมีข้อบังคับพรรค หรือยินยอมให้บุคคลอื่นซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคเข้ามามีการควบคุม ครอบงำ ชี้นำ พรรคการเมือง หรือกระทำให้พรรคขาดความเป็นอิสระไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และยกเลิกไม่ให้เป็นเหตุที่คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเพื่อยุบพรรคการเมืองหรือไม่ (ร่างฯ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๑๔)

๕. สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ห้ามบุคคลอื่นซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคกระทำการในลักษณะการควบคุม ครอบงำ ชี้นำ พรรคการเมือง หรือกระทำให้พรรคขาดความเป็นอิสระไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมหรือไม่ (ร่างมาตรา ๕)

๖. สมควรยกเลิกบทบัญญัติการขาดจากความเป็นสมาชิกพรรคเพราะเหตุไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน (ร่างฯ มาตรา ๔)

๗. สมควรกำหนดให้พรรคการเมืองที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตในเขตเลือกตั้งใด ๆ ในภาคใดจะต้องมีสาขาพรรคการเมืองในภาคนั้น ๆ อย่างน้อยหนึ่งสาขา แทนการต้องมีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้น หรือไม่(ร่างมาตรา ๙)

๘. สมควรกำหนดให้การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อเป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรคและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรืออาจให้ที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองลงมติเลือกผู้สมควรส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อแทนรูปแบบและวิธีการเดิม หรือไม่ (ร่างมาตรา ๙ มาตรา ๑๐)

๙. สมควรตัดเรื่องการคำนึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมระหว่างชายกับหญิงออกไปในการส่งสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อหรือไม่ (ร่างมาตรา ๙)

๑๐. สมควรยกเลิกบทกำหนดโทษของการฝ่าฝืน มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ วรรคสอง และมาตรา ๗๗ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ (ร่างมาตรา ๑๗)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น เปิดรับฟังตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา ๔๓ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ

ค้นหา

หน้าแรก ร่างพระราชบัญญัติ รายงานผลการรับฟัง เกี่ยวกับเรา ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติทั้งหมด 139	กำลังเปิดรับฟังความคิดเห็น 7	ปิดรับฟังความคิดเห็น 132	รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น 97
			ร่างที่นายกรัฐมนตรีไม่รับรอง 34
เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 116	การเงิน 59	เสนอโดยประชาชน 23	การเงิน 16
	ไม่เป็นการเงิน 57		ไม่เป็นการเงิน 7

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
พินิจตำรวจเอกทวี สอดส่อง

รับฟังตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2564 ถึงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญ
๒. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
๓. พรรคการเมือง ประกอบด้วย
พรรคประชาธิปัตย์

พรรคประชากรไทย
พรรคความหวังใหม่
พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย
พรรคเพื่อไทย
พรรคเพื่อแผ่นดินไทย
พรรคชาติพัฒนา
พรรคชาติไทยพัฒนา
พรรคอนาคตไทย
พรรคภูมิใจไทย
พรรคสังคมประชาธิปไตยไทย
พรรคประชาสามัคคี
พรรคประชาธิปไตยใหม่
พรรคพลังชล
พรรคครูไทยเพื่อประชาชน
พรรคพลังสหกรณ์
พรรคพลังท้องถิ่นไทย
พรรคถิ่นกาขาวชาววิไล
พรรครักษัฝืนป่าประเทศไทย
พรรคไทรภักธรรม
พรรคเสรีรวมไทย
พรรครักษัธรรม
พรรคเพื่อชาติ
พรรคพลังประชาธิปไตย
พรรคภราดรภาพ
พรรคพลังไทยรักชาติ
พรรคเพื่อชีวิตใหม่
พรรคก้าวไกล
พรรคทางเลือกใหม่
พรรคมติประชา
พรรคประชาภิวัฒน์
พรรคพลเมืองไทย
พรรคสร้างอนาคตไทย
พรรคพลังธรรมใหม่

พรรคไทยธรรม
พรรคไทยศิวีไลย์
พรรครวมพลังประชาชาติไทย
พรรคสยามพัฒนา
พรรคเพื่อคนไทย
พรรคพลังปวงชนไทย
พรรคเพื่อชาติไทย
พรรคพลังชาติไทย
พรรคประชาชาติ
พรรคแผ่นดินธรรม
พรรคคลองไทย
พรรคพลังประชารัฐ
พรรคเศรษฐกิจใหม่
พรรคพลังสังคม
พรรคเพื่อราษฎร
พรรคพลังศรัทธา
พรรคเป็นธรรม
พรรคพลังเพื่อไทย
พรรคประชาไทย
พรรคกรีน
พรรคสามัญชน
พรรคภาคีเครือข่ายไทย
พรรคราชสีห์ไทยดี
พรรคเพื่อไทยพัฒนา
พรรคพัฒนาชาติเจริญ
พรรคคนงานไทย
พรรคสร้างชาติ
พรรคเพื่ออนาคตไทย
พรรคเศรษฐกิจไทย
พรรคเส้นทางใหม่
พรรคก้าวใหม่
พรรคไทยรวมไทย
พรรคกล้า

พรรครวมพลังคนรุ่นใหม่
พรรคยุทธศาสตร์ชาติ
พรรคสหประชารัฐ
พรรคพลังสังคมใหม่
พรรคไทยสร้างไทย
พรรคมิติใหม่
พรรครวมไทยสร้างชาติ
พรรคมวลชนสยาม
พรรคเพื่อประชาชน
พรรคพลังสยาม
พรรคไทยรักกัน
พรรคไทยภักดี
พรรคแนวทางใหม่
พรรคเสมอภาค
พรรคไทยชนะ
พรรคเพื่อไทรวมพลัง
พรรคไทยสร้างสรรค

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๑ ราย ซึ่งเป็นเพศชาย มีอายุ ๖๑ ปี ขึ้นไป ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติในฐานะเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหรือสมาชิกพรรคการเมือง

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากผลการรับจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน ๓ ราย คือ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และพรรคเศรษฐกิจไทย

สรุปผลการรับฟังรายประเด็น ดังนี้

๑. สมควรยกเลิกเรื่องตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในจังหวัดที่ไม่มีสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรคการเมือง และแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เช่น บทบัญญัติว่าด้วยข้อบังคับพรรคการเมือง รวมถึงบทบาท หน้าที่และอำนาจ และความรับผิดชอบ ของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหรือไม่ (ร่างฯ มาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
เนื่องจากมีสาขาพรรคการเมืองอยู่แล้ว (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๒. สมควรให้มีการเก็บค่าบำรุงพรรคโดยจ่ายครั้งเดียวในอัตราไม่น้อยกว่า ๕๐ บาท แทนการเก็บค่าบำรุงพรรคแบบตลอดชีพในอัตราไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาทหรือการเก็บค่าบำรุงพรรคแบบรายปีในอัตราไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บาท ไว้ในบทบัญญัติว่าด้วยข้อบังคับพรรคการเมืองหรือไม่ (ร่างฯ มาตรา ๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมกับพรรคการเมืองมากขึ้น การชำระเงินในอัตราสูงทำให้ประชาชนเดือดร้อน (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๓. สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ตัดการมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรคในการพิจารณาข้อบังคับพรรคที่เกี่ยวกับ รายได้ของพรรค อัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรค (ร่างมาตรา ๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
-ประชาชนต้องการให้พรรคการเมืองเก็บค่าบำรุงพรรคในอัตราต่ำ (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๔. สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ห้ามพรรคการเมืองมีข้อบังคับพรรค หรือยินยอมให้บุคคลอื่นซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคเข้ามามีการควบคุม ครอบงำ ชี้นำ พรรคการเมือง หรือกระทำให้พรรคขาดความเป็นอิสระไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และยกเลิกไม่ให้เป็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเพื่อยุบพรรคการเมืองหรือไม่ (ร่างฯ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๑๔)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๕. สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ห้ามบุคคลอื่นซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคกระทำการในลักษณะการควบคุม ครอบงำ ชี้นำ พรรคการเมือง หรือกระทำให้พรรคขาดความเป็นอิสระไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หรือไม่ (ร่างมาตรา ๕)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๖. สมควรยกเลิกบทบัญญัติการขาดจากความเป็นสมาชิกพรรคเพราะเหตุไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน (ร่างฯ มาตรา ๔)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๗. สมควรกำหนดให้พรรคการเมืองที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตในเขตเลือกตั้งใด ๆ ในภาคใดจะต้องมีสาขาพรรคการเมืองในภาคนั้น ๆ อย่างน้อยหนึ่งสาขา แทนการต้องมีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้น หรือไม่ (ร่างมาตรา ๙)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๘. สมควรกำหนดให้การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อ เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรคและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรืออาจให้ที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองลงมติเลือกผู้สมควรส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อแทนรูปแบบและวิธีการเดิม หรือไม่ (ร่างมาตรา ๙ มาตรา ๑๐)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๙. สมควรตัดเรื่องการค้ำประกันผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมระหว่างชายกับหญิงออกไปในการส่งสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อหรือไม่ (ร่างมาตรา ๙)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

๑๐. สมควรยกเลิกบทกำหนดโทษของการฝ่าฝืน มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ วรรคสอง และมาตรา ๗๗ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ (ร่างมาตรา ๑๗)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (www.parliament.go.th)	

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การตราบทบัญญัติแห่งกฎหมายเป็นหน้าที่และอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญและต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและพรรคการเมือง (สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ)

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๕ บัญญัติให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการรวมกลุ่มกันเพื่อจัดตั้งพรรคการเมือง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งก็คือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตราดังกล่าว ยังได้บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบายและการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และกำหนดมาตรการให้สามารถดำเนินการโดยอิสระ ไม่ถูกครอบงำหรือชี้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น รวมทั้งมาตรการกำกับดูแลให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

อย่างไรก็ตามจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาระยะหนึ่งพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง พบปัญหาดังนี้

๑. ปัญหาการจัดตั้งพรรคการเมือง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙ ซึ่งให้บุคคลซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกัน มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยสามารถร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมือง โดยต้องมีทุนประเดิมไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท ซึ่งเก็บจากผู้ร่วมจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละห้าหมื่นบาท

ปัญหาที่ตามมาภายหลังจากนายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคการเมืองแล้วภายในหนึ่งปีพรรคการเมืองนั้นต้องหาสมาชิกเพิ่มให้ได้ห้าพันคน และภายในสี่ปีต้องจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน และจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองในแต่ละภาคภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคการเมืองแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขานั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป ซึ่งหากพรรคการเมืองไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดก็ต้องสิ้นสภาพไป ซึ่งเป็นปัญหากับพรรคการเมืองขนาดเล็กที่เกิดจากการรวมตัวกันของประชาชนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกัน

๒. ปัญหารายได้ของพรรคการเมืองและอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมือง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕ (๑๕) รายได้ของพรรคการเมืองและอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมือง ต้องเรียกเก็บจากสมาชิกปีละไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยบาท หรือพรรคการเมืองอาจกำหนดให้เรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกแบบตลอดชีพตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองพันบาท โดยสมาชิกที่ไม่ได้ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพลง

ปัญหานี้ถูกมองว่าทำให้กระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมือง เพราะการที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งร้อยบาท เป็นการเพิ่มภาระให้กับประชาชน และถ้าไม่ชำระก็ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพซึ่งทำให้ความตั้งใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง การใช้สิทธิและเสรีภาพในการรวมกลุ่มกันเป็นพรรคการเมืองถูกทำลายลง

๓. ปัญหาเรื่องการห้ามบุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกครอบงำ ชี้นำ พรรคการเมือง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕ วรรคสาม ที่ห้ามมิให้พรรคการเมืองกำหนดข้อบังคับในลักษณะที่เป็นการให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกกระทำการอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำ กิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาด

ความอิสระไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม และมาตรา ๒๘ ที่ห้ามพรรคการเมืองยินยอมหรือกระทำการใดอันทำให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกกระทำการอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำ กิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระ ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

ในเรื่องนี้ถูกมองว่าการที่พรรคเปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำหนดแนวทางของพรรคการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่พรรคการเมืองจะรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน แต่อาจจะเป็นเหตุให้พรรคการเมืองถูกยุบได้

จากปัญหาดังกล่าวจึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามประเด็นที่ได้เสนอมานี้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยเฉพาะในประเด็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมือง การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ และประเด็นการห้ามยินยอมหรือกระทำการใดอันทำให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกกระทำการอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำ กิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระ ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบายและการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และกำหนดมาตรการให้สามารถดำเนินการโดยอิสระไม่ถูกครอบงำหรือชี้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น รวมทั้งมาตรการกำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๓๐ ให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

(๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีบทบัญญัติหลายประการที่จะช่วยส่งเสริมการรวมตัวกันของประชาชนผู้มีอุดมการณ์ทางการเมือง และร่วมจัดตั้งพรรคการเมืองได้ง่าย และดำเนินกิจกรรมพรรคการเมืองได้ง่าย ไม่ต้องกังวลกับประเด็นเรื่องเงินบำรุงพรรค การต้องจัดหาสมาชิกเพิ่มเติม การจัดตั้งสาขาพรรค ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

-

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

การแก้ไขบทบัญญัติเรื่องค่าธรรมเนียมสมาชิกพรรคการเมือง เป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย ทั้งในรูปแบบรายจ่ายประจำปีหรือรายจ่ายแบบตลอดชีพของประชาชนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่มีความประสงค์จะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง หรือก่อตั้งพรรคการเมือง

ในส่วน of พรรคการเมืองแม้จะได้รับผลกระทบในเชิงที่รายได้จากค่าธรรมเนียมพรรคลดลง แต่พรรคการเมืองยังมีช่องทางในการหารายได้เข้าพรรคการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ช่องทางอื่น ที่มาทดแทนได้

๒. ผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

-

๓. ผลกระทบอื่นที่สำคัญ คือ ผลกระทบด้านกฎหมาย

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แม้จะมีข้อดีที่เป็นการช่วยส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่อย่างไรก็ตาม มีข้อที่เห็นว่าจะเป็นที่มึผลกระทบต่อการตราเป็นกฎหมาย คือ

(๑) ร่างมาตรา ๓ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคสอง ที่ตัด (๑๕) ซึ่งเป็นหนึ่งในหลายเรื่อง ที่ต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการพิจารณา ซึ่งใน (๑๕) คือ ส่วนร่วมของสมาชิกพรรคในการพิจารณาข้อบังคับพรรคที่เกี่ยวกับ รายได้ของพรรค อัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรค

(๒) ร่างมาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๑๔ ที่เสนอให้ยกเลิกบทบัญญัติที่ห้ามพรรคการเมืองมี ข้อบังคับพรรค หรือยินยอมให้บุคคลอื่นซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคเข้ามามีการควบคุม ครอบงำ ชี้นำ พรรค การเมือง หรือกระทำให้พรรคขาดความเป็นอิสระไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และยกเลิกไม่ให้เป็นเหตุที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเพื่อยุบพรรคการเมือง

ทั้งสองประเด็นที่กล่าวมา หากร่างพระราชบัญญัตินี้รัฐสภาพิจารณาดราเป็นกฎหมาย บทบัญญัติดังกล่าวจะไม่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ อีกต่อไป ย่อมหมายความว่ากฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองไม่มีเนื้อหาที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๕ กำหนดเนื้อหาเชิงบังคับถึงสิ่งที่มีอยู่ในกฎหมายว่าด้วยการดังกล่าว ซึ่งน่าจะส่งผลให้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... อาจมีความขัดแย้งกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

- ไม่มี
- โทษทางอาญา
- โทษทางปกครอง
- โทษปรับเป็นพินัย
- โทษอุปรกรณ์

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร